

Tabel voor het horen van betrokken organisaties conceptrapport Tijdelijke Onderzoekscommissie Georganiseerd Sadistisch Misbruik van Minderjarigen (Commissie Hendriks)

Instructie:

- Zorg dat u de geheimhoudingsverklaring hebt getekend en dat deze per mail is opgestuurd
- In de tabel op de volgende pagina kunt u per regel aangegeven in welke tekst volgens u sprake is van feitelijke onjuistheden.

Hierbij moet de volgende informatie worden opgenomen:

- De naam van de inzagepartij (per organisatie kan één reactie worden ingediend);
 - Het nummer van het hoofdstuk en de paragraaf waarop de reactie betrekking op heeft;
 - Te corrigeren tekst (eerste laatste woord);
 - Argumentatie/onderbouwing van uw reactie (let op: het gaat enkel om feitelijke onjuistheden zoals een onjuiste datum, verwijzing of onjuist citaat. Andere toevoegingen worden niet overgenomen door de Commissie).
- De tabel kan worden uitgebreid door het toevoegen van regels. Zorg hierbij dat de nummering in de eerste kolom doorloopt.
 - *Voorbeeld:*

Nr.	Pagina nummer	Hoofdstuk en paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie/ onderbouwing van uw reactie
1	xx	2.2	De werkgroep Spotlight ... persoonlijkheidsstoornis genoemd.	2020 i.p.v. 2019

- Gelieve dit document **uiterlijk 28 november 2022** per mail op te sturen naar info@wijzijnspectlicht.nl

Nr.	Inzage-partij	Pag nr	Hoofdstuk en paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste ... laatste woord)	Argumentatie/ onderbouwing van uw reactie
0	Spotlight	Rapport algemeen Alhoewel de terminologie, sadistisch misbruik en ritueel misbruik niet onjuist is, is sadistisch geweld ritueel geweld hier meer op zijn plaats. Er is geen groter geweld dan sadistisch georganiseerd geweld tegen kinderen. We zouden het zeer op prijs stellen als dit in het rapport wordt aangepast.			
1	Spotlight	2	Voorwoord Alinea 1	“Al snel werd duidelijk dat onder sadistisch misbruik vooral ritueel misbruik werd verstaan, dat vaak binnen een netwerk zou plaatsvinden”.	Sadistisch misbruik is de opdracht en is breder dan ritueel misbruik. Deze zin doet lijken dat jullie je zijn gaan beperken tot ritueel misbruik. Onderzoek gaat over sadistisch geweld. Waarom word daar voornamelijk ritueel beklemtoond? Alsof dat heel iets anders is. De vraag is eerder waarom ritueel misbruik zo vaak voorkomt als het over sadistisch geweld gaat?
2	Spotlight	2	Alinea 2	“Omdat ik mij nooit via de media of via wetenschappelijke publicaties geuit heb over dit onderwerp voelde ik mij vrij om deze opdracht te aanvaarden.”	Feitelijk onjuist, kinderporno is een veel voorkomend onderdeel van sadistisch geweld. https://www.parool.nl/nieuws/hoogleraar-stel-gemanipuleerde-kinderporno-beschikbaar~b3beef9/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F https://www.bnnvara.nl/joop/artikelen/hoogleraar-pleit-voor-experiment-met-legale-kinderporno
3	Spotlight	2	Alinea 5	“De diverse belangenorganisaties bleken onderling verdeeld over hoe zij zich wilden verhouden ten opzichte van de Commissie” .	De in deze alinea genoemde belangenorganisaties zijn nooit verdeeld geweest. Is feitelijk onjuist.

4	Spotlight	2	Alinea 5	“Uiteindelijk besloten alle genoemde organisaties mee te werken aan het onderzoek.....Commissie”.	Insinueert dat alle organisaties die in dit rapport worden genoemd hebben meegewerkt. Feitelijk onjuist: A. Zie pagina 16. “Er zijn belangenbehartigers van de slachtoffers benaderd, die gekozen hebben niet met de Commissie samen te werken” B. Argos: De Commissie heeft geen toegang gekregen tot de data die door Argos is verzameld en heeft daardoor geen kennis over het exacte aantal slachtoffers en de aard van het misbruik. C. Verder hebben de 20 GGZ Therapeuten hun vertrouwen in de Commissie Hendriks opgezegd, nadat de Motie 234 niet werd aangenomen.
5	Spotlight	3	Alinea 1	Voormalige Werkgroep Fictieve Herinneringen	Geeft vertekend beeld: Verouderde inzichten en is in 2004 opgeheven. Achterhaald, geen huidige wetenschap anno 2022.
6	Spotlight	3	Alinea 2	“Verifiëren van bewijsmateriaal voorbehouden aan politie”	Feitelijk onjuist: dat is de Officier van Justitie. https://www.om.nl/documenten/vragen-en-antwoorden/wat-is-de-taak-van-de-officier-van-justitie.
7	Spotlight	3	Alinea 2	Psychische klachten bij aangevers leiden tot inconsistente verhalen hetgeen de waarheidsvinding nog meer bemoeilijkt	Suggestief zie: “9 NEDERLANDS JURISTENBLAD – 4-5-2018 – AFL. 18, p 1266 t/m 1273 De invloed van trauma op de accuraatheid van verklaringen Mirjam Hupperetz, Nicole Nierop, Mirjam ter Beek, Paul van den Eshof & Martijn van Beek1: Suggestief, ook consistent verklaren kan negatief worden uitgelegd: “maar consistentie blijkt geen goede voorspeller voor accuraatheid te zijn. “ P. 1272 terwijl juist trauma de herinnering aan de centrale gebeurtenis versterkt:

					“In strafzaken zijn we in de meeste gevallen juist in de schokkende gebeurtenis geïnteresseerd, waarbij deze geheugenproblemen niet aan de orde zijn. In tegenstelling tot wat vaak wordt gezegd, kunnen mensen met PTSS duidelijk verklaren over schokkende gebeurtenissen.” Lisa, de overlever, die mede genoemd wordt als uitgangspunt voor dit onderzoek, pagina 6 Rapport commissie Hendriks, en teamlid is van Spotlight heeft PTSS en geen DIS. Deze cases wordt in onze argumentatie een paar keer aangehaald.
8	Spotlight	6	H1 Kader Argos	“Naast Argos geven ook....te kennen”.	Bij de belangenorganisaties Stichting Spotlight toevoegen.
9	Spotlight	7	H1 Aanleiding Alinea 3	“Veel aangiften van ritueel misbruik bleken voort te komen uit hervonden herinneringen, meestal in een vorm van therapie naar boven gekomen.”	Er is nooit bewijs voor deze stelling gevonden. Dit staat ook niet zo geformuleerd in het rapport van de werkgroep ritueel misbruik uit 1994. Het fenomeen van aangeprate herinneringen bestaat, maar wordt in het rapport van commissie Hendriks zwaar veralgemeniseerd.
10	Spotlight	7	Alinea 3	“Veel aangiften van ritueel misbruik bleken voort te komen uit hervonden herinneringen, meestal in een vorm van therapie naar boven gekomen.”	Feitelijk onjuist: Er is nooit bewijs voor deze stelling gevonden. Dit staat ook niet zo geformuleerd in het rapport van de werkgroep ritueel misbruik uit 1994. Dit stelde men zo omdat men het onaannemelijk achtte dat voor deze extreme vormen van geweld geen bewijs gevonden werd. Het fenomeen van aangeprate herinneringen bestaat, maar wordt in dit rapport zwaar veralgemeniseerd.
11	Spotlight	7	Alinea 4	“De Gezondheidsraad stelt vervolgens in 2004”.- “De Argos uitzending van 27 juli 2020”	De periode tussen 2004 - 2020 is weggelaten. Dit geeft onzorgvuldige en dus onvoldoende feitelijk de wetenschappelijke ontwikkeling weer, juist het stuk wat de commissie Hendriks dient te onderzoeken. Hierdoor mist informatie uit Duitsland, Zwitserland en Australië

12	Spotlight	9		“De belangstelling in andere landen beperkt zich vooral tot de periode in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw”.	Dit is onjuist aangezien in de afgelopen jaren in Duitsland, Zwitserland en Australië aandacht is geweest in de media over dit onderwerp.
13	Spotlight	9		“Voor alle commissieleden. . . .ingenomen in de media”.	Over het eerder onderzoek van Jan Hendriks: Hoogleraar pleit voor experiment met legale kinderporno - Joop (bnnvara.nl) Hoogleraar: stel gemanipuleerde kinderporno beschikbaar Het Parool Kinderporno is een aspect van georganiseerd (sadistisch) geweld. Jan Hendriks heeft in de media een in onze ogen verschrikkelijk standpunt aangenomen waarin crimineel verworven materiaal gemanipuleerd wordt om te gebruiken om “de druk eraf te halen bij pedo’s” Dit is in onze ogen een verkapt legaliseren van kinderpornografie.
14	Spotlight	11	Watmin-derjarigen Alinea 2	<i>De commissieleden verstaan.</i>	Zoals hier omschreven is het een te snelle conclusie. Weet men of bij deze voorbeelden eventueel niet ook sprake was van sadistisch gedrag?
15	Spotlight	11	Definitie van sadistisch Alinea 6	“Het geweld dat gerapporteerd wordt in de context van dit onderzoek gaat veelal gepaard met ritueel en/of satanische aspecten, zoals het dragen van gewaden, het drinken van bloed en omgekeerde kruisen”.	Jullie hebben mij geïnterviewd waarin ik gewelddadige gedragingen genoemd heb die niet ritueel waren zoals martelingen en spelen met de dood. Ik ben niet ritueel misbruikt en wel sadistisch en wordt hier uit de definitie van sadisme weggelaten alsof die niet gerapporteerd zijn. (bevestigd door een tweede overlever)
16	Spotlight	12	Alinea 4	“Terugkomend op de genoemde voorbeelden uit de recente mediaberichten in het kader die niet het object van dit onderzoek vormen, kan gesteld worden dat in die gevallen telkens minderjarigen slachtoffer zijn van seksueel misbruik en dat er in die gevallen een bepaalde mate van organisatie aanwezig is maar dat rituele kenmerken afwezig zijn.”	i.p.v. rituele kenmerken; sadistische kenmerken. Of zoals op p 11 gedefinieerd onder sadistisch – elementen van extreem gewelddadig gedrag en/of het dreigen daarmee-. Anders kan het nog wel bij de onderzoeksdoelgroep horen.

17	Spotlight	13	4. Meld - punten	“In hoeverre kan een nieuw meldpunt bijdragen aan het vergroten van de kennis omtrent georganiseerd sadistisch misbruik en het vergroten van de aangiftebereidheid en hoe kan dit ingepast worden in bestaande meldpunten? “	Zou moeten zijn: “Kan dit ingepast worden in bestaande meldpunten en zo ja, hoe?”
18	Spotlight	15	H2	“Tekstvak Spotlight De werkgroep Spotlight is in 2019 opgericht vanuit Caleidoscoop, de landelijke vereniging voor mensen met een dissociatieve identiteitsstoornis (DIS), in het verleden meervoudige persoonlijkheidsstoornis genoemd. De werkgroep wordt gevormd door drie Caleidoscoop-leden die zich bezighouden met het onderwerp georganiseerd sadistisch misbruik. De werkgroep zegt de belangen van slachtoffers van georganiseerd sadistisch misbruik te behartigen. Zij geven aan een achterban van tientallen lotgenoten te hebben. In 2021 gaat de werkgroep verder onder de paraplu van Stichting Misbruikt! en gaat ze samenwerken met Stichting Lisa tegen georganiseerd kindermisbruik. In april 2022 gaat de werkgroep zelfstandig verder in de opgerichte Stichting Spotlight.”	‘de’ en ‘identiteits’ weghalen voor correcte benaming van de vereniging (DIS) klopt niet want het betreft alle dissociatieve stoornissen en niet alleen DIS. MPS is achterhaald en dus is het ongewenst deze oude term te gebruiken. De eerste brief aan Grapperhaus is ondertekend door 3 leden, maar er zijn er meer bij betrokken geweest, die niet vermeld konden of wilden worden. “De werkgroep zegt de belangen [...]... te behartigen.” Dit is suggestief verwoord alsof we dat misschien niet daadwerkelijk doen. Moet zijn: “De werkgroep behartigt de belangen”. .. ’ Zij geven aan een achterban van. . .’ Het wordt hier gesuggereerd. De commissie heeft met meerderen hiervan gesproken. ‘De werkgroep heeft een achterban van’ We doen een voorstel voor herformulering van het hele tekstvak. Waarin we ons werksysteem hebben toegevoegd. Belangrijk dat Spotlight nodig is omdat een groot aantal teamleden zelf te onveilig zijn om hun stem te kunnen laten horen <i>Herformulering tekstvak Stichting Spotlight:</i>

					Stichting Spotlight is aanvankelijk in 2020 ontstaan als een werkgroep van Caleidoscoop, landelijke vereniging voor mensen met een dissociatieve stoornis. Deze werkgroep heeft 25 september 2020 de brief met ervaringsverhalenbundel aan Minister Grapperhaus gestuurd. Onder de naam Spotlight is ze in 2021 onder Stichting Misbruikt! en vanaf april 2022 zelfstandig als Stichting doorgegaan. Stichting Spotlight bestaat uit enkele belangenbehartigers en momenteel een team van ruim 40 mensen die de belangen van slachtoffers van georganiseerd sadistisch misbruik vertegenwoordigen. Dit doen ze door gezamenlijk hun stem uit te brengen omdat dit voor velen individueel onmogelijk is vanwege actuele dreiging uit georganiseerde criminele netwerken.
19	Spotlight	15	H2: Aanpak Interviews	Interviews “Interviews hebben allereerst plaatsgevonden met slachtoffers, belangenorganisaties en therapeuten.”	Slachtofferinterviews zijn pas laat in het proces bevraagd, omdat de commissie ervoor koos om eerst allerlei instanties te spreken, waardoor het lang geduurd heeft voordat de commissie een beetje doorkreeg waar dit onderwerp over gaat. Interviews hadden in de oriëntatiefase moeten plaatsvinden. Slachtoffers zijn te laat geïnterviewd (begin hiervan was 23 februari 2022)
20	Spotlight	16	H2 Alinea 1	“Alleen zij hadden toegang tot de server waar de gespreksverslagen zijn opgeslagen.”	“Alleen zij hebben toegang tot de server waar de gespreksverslagen zijn opgeslagen”. Mij is verteld dat ook in de toekomst niemand anders erin mag zonder dat zij erbij aanwezig zijn.
21	Spotlight	16	Alinea 4	Literatuuronderzoek	Literatuuronderzoek onvolledig dus niet feitelijk aangezien er vrijwel geen bronvermelding is en de periode 2004-2022 lijkt te ontbreken.
22	Spotlight	17	Alinea 2	Overige informatiebronnen	In de opsomming ontbreekt de informatie van UBSKM Duitsland. Duitsland had met nieuwe wetenschappelijk inzichten uitgangspunt moeten zijn en niet de LEBZ. Het raadplegen van Duitsland stond in de motie. Dit had al in de oriëntatiefase moeten gebeuren niet pas aan het einde van het onderzoek in sept 2022.

23	Spotlight	20	Methode punt 2	Analyse op taalpatronen- Caleidoscoop	Wij weten niet wat een taalanalyse inhoud en of deze verhalen hiervoor geschikt zijn gezien ze geschreven zijn met een bepaald doel, nl het aankaarten van de problemen bij het doen van aangifte. Helaas hebben we het deelrapport hiervan niet gekregen, wat veel onrust en gevoelens van onveiligheid veroorzaakt.
24	Spotlight	23	H2: Eindrapportage en afronding	'Feitelijke onjuistheden zijn gewijzigd in het eindrapport. . . .In bijlagen B1 t/m B3 zijn tabellen opgenomen met daarin de reacties van de organisaties en wat er is gewijzigd op basis van hun reacties”.	Hier ontbreekt de afspraak met toenmalig minister Grapperhaus: Een reactie van ons die opgenomen wordt in dit rapport.
25	Spotlight	23	Alinea 4	“Daarna wordt bepaald waar ze permanent, buiten het Ministerie van Justitie en Veiligheid, worden ondergebracht of dat ze vernietigd worden.”	Moet zijn: Daarna worden ze vernietigd zonder inzage. Mensen waren bereid mee te werken onder goede geheimhoudingsvoorwaarden. Er staat informatie in waardoor geïnterviewden gevaar kunnen lopen, ook op langere termijn aangezien netwerken in de huidige maatschappij nog niet opgerold worden en blijven bestaan.
26	Spotlight	25, 26	Laatste alinea	“Slachtoffers geloven vaak dat personen uit deze instanties bij het netwerk betrokken zijn.”	Ipv geloven: melden Geloven geeft een oordeel weer dat het niet zo is terwijl hier puur de ervaringen van slachtoffers weergegeven worden
27	Spotlight	26	Eerste alinea	“ Regelmatig wordt beweerd dat bekende autoriteitsfiguren onderdeel van het netwerk zijn’. toelichting Beweren geeft een oordeel weer dat het (waarschijnlijk) niet zo is terwijl hier puur de ervaringen van slachtoffers weergegeven worden.	“Regelmatig wordt vermeld dat....” Dit punt komt vaak terug in het hele rapport. Hier hebben we bronnen en toelichting erover bij elkaar gezet Geen bewering maar feitelijk, zie o.a. Noorse Pedonetwerk: De politie in Noorwegen heeft een groot pedonetwerk opgerold. Het netwerk zou uit 51 mensen bestaan, onder wie twee politici en advocaten.De daders komen uit alle lagen van de bevolking, legde de politie gisteren uit op een persconferentie. Veel verdachten blijken hoog opgeleid. Ook advocaten en twee politici

					maken er deel van uit. Eén van de verdachten is een politieman, hij zou geen centrale rol hebben gespeeld. https://www.ad.nl/buitenland/politie-rolt-gigantisch-noors-pedonetwerk-op~a082b54e/ https://nos.nl/artikel/2144369-noorwegen-geschokt-over-pedonetwerk https://www.ad.nl/buitenland/politie-rolt-gigantisch-noors-pedonetwerk-op~a082b54e/ https://nos.nl/artikel/2144369-noorwegen-geschokt-over-pedonetwerk https://www.telegraaf.nl/nieuws/1291001/noorse-politici-in-omvangrijk-pedonetwerk Zie zaak van Vincent Leenders (2021), hooggeplaatst bij Justitie (hoofdofficier van justitie), die veroordeeld is voor kindermisbruik. Jeffrey Epstein, Maxwell, netwerken met veroordelingen in Duitsland, Noorwegen en Australië, met leden in veel landen, ook in Nederland.
29	Spotlight	26	Eerste alinea	“Dit zou bewust gesuggereerd kunnen zijn door daders, bijvoorbeeld door middel van rollenspellen.”	Hier wordt een ongefundeerde verklaring gegeven om het bestaan ervan te ontkrachten. In sommige gevallen weten we dat directe daders een functie bij politie of justitie hadden. Beide opties zijn waar, dus zowel het suggereren in rollenspellen als de daadwerkelijke betrokkenheid van daders bij instanties. Uit het Duitse onderzoek komt naar voren dat daders uit alle lagen van de bevolking komen. Ze werken dus ook op allerlei functies, waaronder politie en justitie. Zie ook Noorse zedenzaak hierboven (opmerking 27). Eén van de verdachten was politieman. Beide opties dienen hier genoemd te worden, of deze opmerking weggelaten.

30	Spotlight	26	Tweede alinea	“Slechts in beperkte mate wordt financieel gewin als motief genoemd.”	Onze ervaring is dat in bijna alle gevallen sprake was van de productie van kinderporno, daar zit financieel gewin in. Is dit expliciet gevraagd in de interviews? In de Duitse definitie van ritueel geweld zit kinderporno bij.
31	Spotlight	26	Derde alinea	“Voorts zijn de brieven-schrijvers zeer kritisch ten opzichte van de LEBZ, terwijl de aangifte van slechts één van hen door de LEBZ beoordeeld is.”	Dit wordt als opmerkelijk weergegeven terwijl deze kritische blik makkelijk te verklaren is door de veelvuldige uitlatingen van de LEBZ op symposia en in de media over het niet bestaan van hervonden herinneringen. Ook gaat het LEBZ uit van het sociocognitieve model, waarbij men stelt dat DIS is aangepaard. Een zeer eenzijdige en wereldwijd wetenschappelijk niet ondersteunde kijk van de LEBZ.
32	Spotlight	27	Hfd 3 - 1 ^e alinea AB zie 26 hierboven	“Bij retorische beïnvloeding is de kracht van suggestie vaak al voldoende, bijvoorbeeld door te suggereren dat autoriteiten tot in de hoogste kringen onderdeel zijn van een misbruiknetwerk.	Dit is een aanname en sluit feitelijk op voorhand uit dat dit ook waar kan zijn. Hoewel het suggereren zeer zeker toegepast wordt binnen de netwerken, is het gebruiken van dit specifieke voorbeeld schadelijk en bevooroordeeld. De commissie doet hier uit eigen beweging een forse aanname. Er staat in dit rapport wel heel vaak het woord suggestie of suggereren. Beter zou het zijn dat het opengelaten werd of dat beide opties vermeld worden. Ja, het kan misschien daadwerkelijk zo zijn. En ja, het zou eventueel ook suggestie kunnen zijn. Dit omdat het allebei voorkomt.
33	Spotlight	27	Tweede alinea	“Voor <u>extreme</u> vormen van conditioneren waarbij persoonlijkheidsdelen en gedragsprogramma’s gecreëerd worden, en kunnen worden opgeroepen met bijvoorbeeld codewoorden of lichtflitsen, is echter geen wetenschappelijk bewijs.”	“Is echter geen wetenschappelijk bewijs” vervangen door “Kan vanwege ethische redenen niet wetenschappelijk getoetst worden.
34	Spotlight	27	Hfd 3 – 2 ^e alinea (zijn geen	“Binnen een netwerk kan wel gesuggereerd worden dat dit mogelijk is en uitgevoerd wordt.”	Hier wederom een ongefundeerde verklaring. Opnieuw een vooringenomen standpunt en de keuze om het op voorhand in te vullen. Geen wetenschappelijk bewijs betekent niet automatisch dat het dan ineens wel suggestie is.

			paragrafen vermeld)		
35		27	Meldingen van ritueel misbruik	Kop: "Meldingen van ritueel misbruik" Moet zijn: "Meldingen van georganiseerd sadistisch geweld"	Het onderzoek gaat over georganiseerd sadistisch geweld waar ritueel geweld een onderdeel van is. Ook de tekst hierop aanpassen.
36	Spotlight	28	Wetenschappelijke inzichten over complex trauma, dissociatie, DIS en geheugen	"Het structurele dissociatiemodel is een traumamodel waarbij ervan uitgegaan wordt dat verschillende persoonlijkheidsdelen amnesie voor elkaar hebben – zij delen elkaars herinneringen niet".	Dit is niet altijd zo en verschilt ook per deel, sommige delen hebben geen amnesie voor elkaar anderen wel. Na geschikte langdurige therapie (die alleen mogelijk is vanuit dit model) is er geen amnesie meer tussen delen. Advies: "Het structurele dissociatiemodel is een traumamodel waarbij ervan uitgegaan wordt dat verschillende delen amnesie voor elkaar kunnen hebben – zij delen elkaars herinneringen dan niet."
37	Spotlight			"Het bestaan van meerdere persoonlijkheden is echter controversieel"	Hier worden persoonlijkheden met delen verward. Ook kan gebruikt: delen van de persoonlijkheid of persoonlijkheidsdelen.
38	Spotlight	29	Eerste alinea	"Tevens is het relatief eenvoudig om foutieve herinneringen aan niet-gebeurde situaties uit te lokken: .	Waar is dit op gebaseerd? In mijn ervaring is dat zeker niet 'eenvoudig'. Bij mij zijn ze echt niet aangepraat, want dan had ik de therapeut voor gek verklaard. Advies: "Tevens schijnt het mogelijk te zijn om in specifieke situaties foutieve herinneringen aan niet-gebeurde situaties uit te lokken".
39	Spotlight	31	Hfst 4 1 ^e alinea	"Er wordt gestart met het weergeven van wat slachtoffers hierover gemeld hebben in interviews met de Commissie en brieven (uitvoeriger beschreven in deelrapporten 1 en 2)."	We missen een plan van aanpak en een tijdspad van dit rapport. Interviews zijn relatief laat in het gehele onderzoek afgenomen. "Er wordt gestart met weergave van de interviews." Dit kan onmogelijk kloppen. De interviews zijn laat in het onderzoeksproces begonnen.

40	Spotlight	31	H 4 3 ^e alinea	“Belemmerende factoren die benoemd worden door therapeuten betreffen de behandelaanpak van deze doelgroep en de obstakels die zijzelf ervaren als hulpverleners binnen de GGZ. De therapeuten geven aan dat er bij slachtoffers een gebrek aan vertrouwen is in de hulpverlening. Indien het misbruik plaatsvond door een of meerdere familieleden, is het loskomen uit die situatie een complicerende factor in de behandeling.”	De belangrijkste belemmerende factor wordt hier niet genoemd als belemmerende factor, namelijk dat mensen nog onder invloed staan van het criminele netwerk. In de volgende alinea schrijven jullie wel passend hierover hoe dit met het hebben van kinderen werkt. Ook zonder kinderen is dit een belemmerende factor. Deze hoort thuis in de opsomming
41	Spotlight	34	2 ^e alinea	“De meeste aangiftes van ritueel misbruik”	Onderzoeksdoelgroep is breder dan alleen ritueel geweld. Ook aangiftes van georganiseerd sadistisch geweld leiden niet tot vervolging (net als seksueel misbruik aangiftes in het algemeen) Advies: “De meeste aangiftes van georganiseerd sadistisch geweld”
42	Spotlight	34	2e alinea	“Voor slachtoffers en therapeuten is het niet na te gaan of die opnames ook werkelijk (hebben) bestaan”	Dit is te algemeen gesteld. Graag schrappen. Mij zijn enkele van mijn opnames door een dader getoond als pressiemiddel. Ik weet van enkele anderen dat ze ook opnames gezien hebben of zelfs in eigen bezit hebben. Heeft dat niemand bij de commissie gemeld?
43	Spotlight	34	2e alinea	De Commissie heeft verschillende instanties benaderd met de vraag of zij beeldmateriaal tegengekomen zijn met rituele of satanische elementen. Geen van de instanties belast met het detecteren of het opsporen van (online) kinderpornografisch materiaal is dit type misbruik tegengekomen. Wel zien zij materiaal van ernstig sadistisch misbruik van (zeer jonge) kinderen.	In een vooronderzoek voor de commissie Hendriks is benaderbaar beeldmateriaal gevonden (met kruisen) door gespecialiseerd bedrijf. De commissie vond het onderzoek te duur. Door geen verder onderzoek te laten doen kan nu niet een feitelijke conclusie getrokken worden.

44	Spotlight	34	H5 3 ^e alinea	“De kritiek op de LEBZ die onder meer blijkt uit de brieven van slachtoffers lijkt niet op basis van eigen ervaring te zijn gegeven.”	Deze kritische blik is makkelijk te verklaren door de veelvuldige uitlatingen van de LEBZ op symposia en in de media over het niet bestaan van hervonden herinneringen. Ook gaat het LEBZ uit van het sociocognitieve model, waarbij men stelt dat DIS is aangepaard. Een zeer eenzijdige en wereldwijd wetenschappelijk niet ondersteunde kijk van de LEBZ.
45		35	H6 Meldpunten	Vanuit slachtoffers . . .divers	Onjuist, Spotlight heeft samen met KTGG en Misbruikt! duidelijke aanbevelingen gedaan. Graag deze gehele brief in de bijlage.
46	Spotlight	36	H6 1e alinea P36	“Met betrekking tot de inrichting van een meldpunt is het voorbeeld van het voormalig meldpunt Sektesignaal relevant. Dit meldpunt had jaarlijks met relatief kleine aantallen slachtoffers te maken, wat er mede toe heeft geleid dat het in 2020 is opgeheven.”	Feitelijk onjuist. Aantal meldingen stegen juist. Meerderheid Tweede Kamer wil meldpunt sektes terug https://eenvandaag.avrotros.nl › item › meerderheid-tw... 10 mrt. 2020 — Na 8 jaar werd op 1 januari het Meldpunt Sektesignaal opgeheven. ... Door het opheffen van het meldpunt is de belangrijkste instantie die Opheffing Sektesignaal zet slachtoffers van sektes in de kou. En dat terwijl het aantal meldingen juist steeg NIEUWS van der Breggen donderdag 24 september 2020 Nederlands Nieuwsblad Doordat Sektesignaal begin dit jaar is opgeheven, weten slachtoffers en hun familieleden niet meer waar zij terecht kunnen. Tegelijk is ook de expertise van het meldpunt verloren gegaan. Reden is stopzetting subsidie niet kleine aantallen. https://www.huiselijkgeweld.nl/actueel/nieuws/2020/01/07/meldpunt-sektesignaal-is-gestopt

					Meldpunt Sektesignaal is gestopt Nieuwsbericht 07-01-2020 11:17 Sektesignaal, meldpunt en vertrouwensplek bij misstanden binnen gesloten groepen, is op 1 januari van dit jaar opgeheven. Reden voor de opheffing is stopzetting van de subsidie. In 2019 belden nog meer dan honderd mensen met het meldpunt.
47		37 3 ^e zin		Ervaringen met geweld en seksueel misbruik	Deze zin suggereert dat seksueel misbruik geen geweld is Advies: Ervaringen met fysiek en seksueel geweld.
48	Spotlight	37	H7 1 ^e alinea	“Georganiseerd sadistisch misbruik is een complex fenomeen dat in dit rapport van verschillende kanten is belicht. Uit de verschillende bronnen waarin slachtofferverhalen centraal stonden, bleken hun gruwelijke ervaringen met geweld en seksueel misbruik, vaak begonnen op jonge leeftijd. Dit ontstond in de context van familie en/of met betrokkenheid van familieleden en omvatte vrijwel altijd een langere periode”.	Dit klopt niet en wordt als een gegeven gepresenteerd. Er zijn namelijk ook slachtoffers (waarvan er in ieder geval één geïnterviewd is door de commissie) van wie de familie niet betrokken was bij het netwerk. Waar elders in het rapport vermeld wordt dat vaak of vrijwel altijd de familie erin betrokken was, wordt het hier als een gegeven neergezet. Dat is niet alleen onjuist, maar ook schadelijk voor zowel slachtoffers en de naaste familie die nooit betrokken is geweest. Daarbij is het belangrijk om te vermelden dat er ook kinderen a.h.w. van buiten in deze netwerken getrokken worden, ook al komt dat minder vaak voor, zodat er een zuiver en evenwichtig beeld ontstaat. Het zou daarom goed zijn dat dit ook elders in het rapport genuanceerder vermeld zou worden.
49	Spotlight	37	H 7 1 ^e alinea	“Therapeuten verwijzen bijvoorbeeld naar het gebruiken van suggestie om kinderen te doen geloven dat daders uit bepaalde beroepsgroepen betrokken zijn bij het misbruik.”	Dit is inderdaad correct. Desalniettemin wordt hiermee indirect beweerd dat er geen daders uit bepaalde beroepsgroepen deel uit zouden kunnen maken van netwerken. Dit lijkt mij dan ook eenzijdig geformuleerd, omdat diezelfde therapeuten ook heel goed weten dat het wel degelijk voorkomt. Het is én én. Dus de andere kant hoort hier ook belicht te worden.
50	Spotlight	37	3 ^e alinea	De meningen over het meldpunt zijn zeer divers	Alle belangenbehartigende stichtingen hebben samen een gezamenlijk advies aan u geschreven wat overlegd is met hun

					achterban. Een ruimere groep slachtoffers dan met u gesproken heeft. Wij willen graag dat u het advies compleet overneemt, als u het hier over de slachtoffers en hun mening heeft over een meldpunt. En dan willen wij nog benadrukken dat het een met speciale veiligheidseisen omgeven onafhankelijk meldpunt betreft. Een apart specialistisch meldpunt. Zoals u op pag. 38 concludeert kan veel worden geleerd van de ervaringen van dit meldpunt in Duitsland genoemd Bertha.
51		37	3 e alinea	Dit leverde een diffuus . . . zonder rituele kenmerken	De onderzoeksdoelgroep zijn kinderen die te maken hebben met sadistisch geweld, het is onduidelijk of georganiseerd sadistisch geweld gemeld is terwijl dat de onderzoeksvraag van deze alinea is. De zin sluit sadistisch geweld uit en noemt uitsluitend ritueel. Een persoon met sekteverleden is door jullie geïnterviewd en is onderdeel van dit onderzoek. In de Duitse definitie van ritueel misbruik is terecht ook misbruik in sekte genoemd.
52	Spotlight	37	Laatste alinea	Opvallend is tot slot, dat de personen die autoriteitsfiguren beschuldigen vaak zelf in civiel- of strafrechtelijke zaken terechtstaan vanwege smaad, laster of opruiing.	Onjuist, omdat van ons niemand hiervoor veroordeeld is, mag dit niet suggestief gebruikt worden. Enkel van ons hebben in interviews gezegd dat daders ons proberen te veroordelen op kleinere vergrijpen. Dit patroon is niet genoemd in de interview-uitwerking. Misschien wel in het deelrapport maar deze mogen we niet inzien.
53		38	2 ^e alinea	. . . en is vanuit een cultureel perspectief . . . sadistisch misbruik met rituele (satanische) kenmerken besproken.	Wederom het uitsluiten van sadistisch geweld zonder rituele kenmerken in een onderzoek over georganiseerd sadistisch geweld
54		38		De beschuldigende groep . . . leed hanteerbaar maakt	Er is geen wetenschappelijk bewijs dat dit een coping mechanisme is.

55		38	3 ^e alinea	Een terugkerend. . .beter onthouden worden.	We hebben het over de meest gruwelijke vormen van kindermisbruik. Hoe kan het dat dit onderzoek niet over opsporing gaat maar over onbetrouwbaarheid uitzeggingen. Men heeft het niet over wat wel klopt en hoe dit grof maatschappelijk probleem aan te pakken! Dit is een eenzijdige kijk op hoe het zou kunnen. Er is ook geheugenonderzoek wat het structurele dissociatie model wel degelijk ondersteund! (Reinders). Legio ervaringen van ons zijn van na het 4e levensjaar.
56		39	Afhandeling door politie en justitie	En aangifte van georganiseerd sadistisch misbruik met rituele en/of satanische kenmerken bekend zijn.	Verwarring zaaïend. Onderzoek gaat over sadistisch geweld! Hier wordt ten onrechte alleen ritueel uitgehaald.
57		40	H7.3 Derde alinea	Omtrent DIS heerst . . . bestaan van meerdere persoonlijkheden en over de etiologie ervan	Meerdere persoonlijkheden is een verouderde onjuiste benaming.
58		40	H7.3 Derde alinea	In het structurele . . Wetenschappelijke studies tonen <u>echter</u> aan dat herinneringen eerder reconstructies zijn dan exacte recapitulaties van gebeurtenissen, en dat details van herinneringen <u>dus</u> niet altijd feitelijk kloppen.	Dat herinneringen eerder reconstructies zijn dan exacte recapitulaties van gebeurtenissen geldt voor alle herinneringen. Het woord 'echter' suggereert een tegenstrijdigheid met de voorgaande zin. 'Intacte herinneringen' wordt in deze zin verkeerd geïnterpreteerd, intact refereert naar normaal werkende herinneringen. De context is heel anders bedoelt en niet op deze manier vergelijkbaar. Voorstel: Intact, echter en dus schrappen.
59		40	H7.3 Derde alinea	Tevens is aangetoond dat het eenvoudig is om . . . te induceren	Zie opmerking 38 Als het eenvoudig is foutieve herinneringen aan niet-gebeurde situaties te induceren is het ook eenvoudig mind control uit te oefenen, dit ligt niet zo heel ver uit elkaar, behalve dat bij mind control heftige doodsangst nodig is om dit te induceren, op zich eenvoudig als je een sadist bent en plezier beleeft aan het kinderen martelen.
60		41	Laatste alinea	Ten eerste. . . .bestaat, in ieder geval naar het idee van de slachtoffers, grotendeels uit andere leden van het netwerk	'In ieder geval naar het idee van de slachtoffers' zegt bij voorbaat al dat jullie ze in twijfel trekken.

					'In ieder geval naar het idee van de slachtoffers' schrappen. Of vervangen door 'volgens de slachtoffers'.
61		42	Tweede alinea	Beïnvloeding door gebruik. . . : als iemand gelooft dat politie, justitie en andere autoriteiten tot in de hoogste kringen bij een misbruiknetwerk betrokken zijn, zal hij of zij zich daar niet snel bij melden	Dit voorbeeld van suggestie keert regelmatig terug in dit rapport zie opmerkingen 26, 27,29, 32, 49. Dit, terwijl de andere argumentatie, namelijk dat er daders zijn binnen politie en justitie niet onderzocht is en meegenomen bij dit onderzoek. Dit is geen onpartijdig onafhankelijk onderzoek Hier wordt suggestie gebruikt waardoor lezers verkeerde overtuigingen aangepraat wordt. Een dergelijke werkwijze wordt niet toegepast in een therapieruimte.
62		42	Derde alinea	Ten tweede zou deze kennis. . . niet bekend.	Wederom een zin met opstapeling van suggesties die vanuit onze ervaring niet waar zijn.
63		42		Waarschijnlijker is dan ook. . .	Suggestieve start van de zin en weer een vooringenomen eenzijdig standpunt. Er zal een combinatie van beide argumenten zijn waarbij wij weten dat doorgeven ook gebeurt.
64		42	H7.6	Bij bevraagde. . . .gedaan	Men spreekt hier weer van ritueel misbruik, hoe zit het met de rest van de onderzoeksdoelgroep van sadistisch georganiseerd geweld?
65	Spotlight	43	8. Titel	"8.Hoe beoordeelt de LEBZ de feiten die worden aangedragen met betrekking tot deze vorm van misbruik en welke criteria worden gehanteerd bij het onderscheid maken tussen kansrijke en kansloze aangifte?"	Welke vorm van geweld wordt hier benoemd, ritueel geweld of sadistisch georganiseerd geweld? Benoemen graag in de titel. De LEBZ krijgt in dit rapport een belangrijke rol toebedeeld, wat volgens ons onterecht is aangezien er nog een onderzoek loopt naar hun werkwijze. Wij, overlevenden, geven aan problemen te hebben met de LEBZ omdat deze openlijk in media en op symposia de geloofwaardigheid van ons in twijfel trekt. Tevens wordt aangegeven dat bij zaken behandeld door de LEBZ niet naar steunbewijs is gekeken en de opsporing onvolledig is gebleven. Zie casus Lisa. Daarnaast gaat de LEBZ over zedenmisdrijven en niet over mensenhandel. Ze hebben verzaakt in het doorsturen van zaken naar mensenhandel.

66		43	Eerste alinea	Specifieke....kenmerken	Herhalingen van eerdere bevindingen in het rapport, zie opmerkingen aldaar.
67	Spotlight	43	Par 7 2 ^e alinea	“Instanties die zich bezighouden met het opsporen van kinderpornografisch beeldmateriaal zeggen nooit beeldmateriaal van misbruik met rituele en/of satanische aspecten gezien te hebben”.	Feitelijk onjuist: benaderbaar beeldmateriaal werd gevonden in een vooronderzoek door gespecialiseerd bedrijf. De commissie vond het onderzoek te duur. Door geen verder onderzoek te laten doen kan nu niet een feitelijke conclusie getrokken worden. In het vooronderzoek werd wel beeldmateriaal aangetroffen met kruisen. Dus de stelling dat nooit beeldmateriaal werd aangetroffen is feitelijk onjuist. Extra opvallende dat dit onderzoek niet is uitgevoerd omdat er wel gerapporteerd wordt hoe belangrijk het is om een politieonderzoek te starten.
68	Spotlight	43	idem	“De geïnterviewden stellen dat als beeldmateriaal met rituele kenmerken gezien zou zijn, dit zoveel aanknopingspunten voor onderzoek zou geven, dat er ongetwijfeld een politieonderzoek ingezet zou zijn. Het is onwaarschijnlijk dat geen van de ondervraagde personen van een dergelijk onderzoek gehoord zou hebben.”	Deze zin is op verschillende manieren te interpreteren en klinkt suggestief.
69	Spotlight	43	Par 7 3 ^e alinea	“Vooral vanwege een groot wantrouwen, wilden veel slachtoffers, en ook therapeuten, niet meewerken aan dit onderzoek. Van de gevallen die wel onderzocht konden worden,	Als veel slachtoffers en ook therapeuten niet meewerken, dus een grote groep niet meewerkt, dan kunt u over de onwaarschijnlijkheid geen uitspraken doen.

				bleek dat de verhalen op belangrijke details niet (geheel) kunnen kloppen of op een grote mate van onwaarschijnlijkheid berusten.”	Steunbewijs is genegeerd en dat is wat dit onderzoek naar manier van opsporing door de politie en justitie mede in werking heeft gezet. Hier zie je in 1 alinea dat ons wantrouwen terecht is omdat men ons bij voorbaat wegzet als ongeloofwaardig. Hoe zit het dan met die gemartelde kinderen waarvoor wel bewijs gevonden is? Er bleek bij veel slachtoffers, waaronder de zaak van Lisa steunbewijs als bewijs voor bevalling. U schrijft ook dat veel slachtoffers bevallen zijn, dat is medisch te onderzoeken. Is dit onderzoek gedaan? Uw commissie heeft ook persoonlijk van andere slachtoffers steunbewijs onder ogen gekregen. Martelfoto's etc.. De slachtoffers hebben niet voor niets kritiek op de wijze van opsporing. Waar lees ik dat er wel degelijk steunbewijs is? Zie uitzending Lisa, Gynaecologen bevestigen bewijs voor bevalling en Hoffmann Recherche vindt op meerdere computers kinderporno, ook in die uitzending.
70		44	H7.8 eerste alinea	25 zaken (met aspecten) van ritueel misbruik	Onderzoek gaat over een bredere doelgroep, hoe zit het met zaken van sadistisch misbruik?
71	Spotlight	44	3 ^e alinea	“Als het politiedossier voldoende relevante informatie bevat en de aangifte ondersteund wordt door de feiten in het dossier,....hoogstwaarschijnlijk niet tot meer duidelijkheid zal leiden.	Onjuist zie mailwisseling OvJ met LEBZ in zaak van Lisa. In dit dossier blijkt dat de LEBZ onderzoek naar de bevalling van Lisa niet adviseert, ook de politie en OvJ doen dit onderzoek niet. De bevalling is door vijf gynaecologen vastgesteld. De politie kon de kinderporno niet vinden op de computers, Hoffman recherche kon dit wel vinden op meerdere computers van de vader van Lisa.
72	Spotlight	45	1 ^e alinea	“Vertrouwen in de politie is essentieel wat moeilijk ligt gezien de overtuiging van sommige slachtoffers dat de politie en de ‘satanische elite’ onderdeel vormen van het netwerk.:	Zie ook tegenwerking in casus Lisa hierboven. Slachtoffers beweren over het algemeen niet dat de politie (en het OM) onderdeel zijn van de netwerken, maar dat er individuen deel uitmaken van de netwerken. Deze alinea is stemmingmakerij en zet slachtoffers in de hoek van doorgeschoten complotdenkers.

73	Spotlight	45	Eerste alinea	Het zal bijvoorbeeld niet. . . te verwachten	Rare zin, graag aanpassen. Alsof je slachtoffers moet overtuigen van iets dat niet klopt. Hele alinea op een correcte manier herschrijven, zie eerdere opmerkingen
74	Spotlight	45	Tweede alinea	De belangenverenigingen....proces.	Belangrijkste wordt niet genoemd, hoe te voorkomen dat corrupte personen binnen justitie het onderzoek verzieken
75	Spotlight	45	10	In hoeverre. . .hoe kan dat ingepast worden in bestaande meldpunten	Zie opmerking 17
76	Spotlight	47	Slotbeschouwing 4 ^e alinea	“De deskundigen....nooit beeldmateriaal ...tegegekomen.”	Feitelijk onjuist, zie eerdere opmerkingen
77	Spotlight	47	2 ^e alinea	“De onderzoekers benadrukken dat zij niet aan waarheidsvinding (kunnen) doen en dat conclusies over georganiseerd sadistisch misbruik met rituele kenmerken op basis van de literatuur vooral tentatief zijn.”	Als je niet aan waarheidsvinding doet kan je ook niet een waardeoordeel als tentatief uitspreken. Dan kan je er niet over oordelen
78	Spotlight	47	2 ^e alinea	“Claims van internationale samenzweringen van ritueel satanisch misbruik zijn speculatief, aldus sommige auteurs.”	Suggestief: Welke wetenschappelijke grond of welk onderzoek, welke sommige auteurs?
79	Spotlight	47	Laatste alinea	De verschillende meldpunten. . .rol speelden	Zie eerder punt over meldpunten
80	Spotlight	47, 48		De deskundigen. . .tegegekomen	Zie eerdere opm. over voorkomen van beeldmateriaal RM
81	Spotlight	47 - 49	slotbeschouwing	De Commissie...misbruik.	De slotbeschouwing is geformuleerd vanuit onjuiste suggesties zie eerdere opmerkingen en dient herschreven te worden. Zit veel onjuistheid in.
82	Spotlight	48	1 ^e alinea	“al met al zijn.....en wordt vanuit andere bronnen geen ondersteuning gevonden voor het bestaan ervan.	Feitelijk onjuist, zie eerdere opmerkingen

83	Spotlight	49	Laatste alinea, laatste deel		Hier mist een opmerking over dat het over mensenhandel gaat wat wel genoemd is eerder in het rapport. Bij mensenhandel hoeft geeneens aangifte gedaan te zijn om dit op te moeten pakken door politie (Europees verdrag)
84	Spotlight				Zorg dat er 1 plek is waar je veilig aangifte kan doen, waar serieus onderzoek plaatsvindt naar misbruiksporen en mensenhandel en ze zullen zich (als dit een paar keer in de komende 2 jaar geverifieerd is) met bosjes melden.
85	Spotlight	51	aanbevelingen	“Enerzijds komt dit omdat slachtoffers geloven dat politie en justitie vertegenwoordigd zijn in het misbruiknetwerk.”	Suggestief. Graag genuanceerder weergeven, zoals bv dat slachtoffers geloven dat sommige politieagenten en leidinggevendenden deel uitmaken van het misbruiknetwerk. Er zijn namelijk ook heel veel goede politieagenten en OM medewerkers. Dat laatste heb ik ook expliciet genoemd tijdens het interview.
86	Spotlight	52	Ondersteuning bij doen van melding of aangifte	5. Het instellen van een registratiecode	Dit is geen aanbeveling vanuit de slachtoffers. Zolang ritueel geweld niet als bestaand onderdeel van sadistisch geweld gezien wordt, maar als een gefantaseerd ongewenst element, zal dit onderzoek naar sadistisch misbruik niet bevorderen, integendeel het zal slachtoffers weerhouden zich te melden, ook als geen sprake is van rituele kenmerken. (alleen de angst dat iets hieronder geschaard zou kunnen worden is voldoende)
87		52		6 LEBZ	LEBZ inschakelen is n.v.t. omdat sadistisch georganiseerd geweld over mensenhandel gaat en dat niet bij de LEBZ hoort. Naar de LEBZ loopt nog een onderzoek. Zolang deze (of eenzelfde verkapte vorm) hiervan blijft bestaan zal alle effort meldingen te vergroten zinloos zijn. Media uitingen LEBZ dienen ingeperkt
88	Spotlight	79		Stichting Lisa	Onvolledig. Moet zijn: Stichting Lisa tegen georganiseerd kindermisbruik. mw. mr. M.L. van Muiswinkel, directeur-bestuurder (Naam stichting, extra voorletter en functie aanpassen)
89	Spotlight	85	Bijlage A9	Door advies in een eigen samenvatting weer te geven ontbreken belangrijke aanbevelingen en lijkt het alsof we ze niet gedaan hebben.	Graag het feitelijk juiste document aanleveren https://misbruikt.nl/wp-content/uploads/2022/10/Advies-Opsporing-aan-de-Cie-Hendriks-september-2022.pdf

90	Spotlight	86	Bijlage A10	“c) dat inzage in de mobiele telefoon en andere apparatuur van een slachtoffer zeer belangrijke opsporingsaanwijzingen kan opleveren. “	Ik neem aan dat u hier bedoelt inzage in de mobiele telefoon en andere apparatuur van de <u>verdachten</u> . Dit kan belangrijke opsporingsinformatie opleveren. Mocht echt hier het slachtoffer bedoelt zijn, dan uiteraard alleen met toestemming.
91			H 1 Aanleiding OZ	De belangstelling in andere landen...vorige eeuw.	Ons is juist opgevallen dat in de afgelopen 2 decennia de belangstelling in NL goeddeels verdwenen leek te zijn en er alleen nog binnen de spreekkamer van de therapeut (als je de mazzel had dat het bespreekbaar was) over gesproken werd. In NL leek het onderwerp na de discussie medio jaren 90 niet meer te bestaan totdat het in de uitzendingen van Argos aan de orde kwam. Alleen het KTGG was aanwezig met hun website, toen ze nog Alternatief Beraad heetten. Terwijl in landen zoals Engeland, de VS, Canada, Duitsland en Australië er aandacht voor het onderwerp bleef bestaan en er een ontwikkeling plaatsvond in het denken over georganiseerd misbruik. Misschien niet overal op grote schaal, maar er zijn lotgenotenorganisaties actief gebleven die congressen organiseerden en/of lotgenoten ondersteunden (Engeland, VS, Duitsland). Er zijn klinici die boeken en artikelen hebben gepubliceerd, bijv. Valerie Sinason uit Engeland, Gaby Breitenbach uit Duitsland en Alison Miller uit Canada. Michael Salter uit Australië doet wetenschappelijk onderzoek. Binnen de ISSTD is al jaren een werkgroep ritueel misbruik. Het onderwerp werd en wordt in die landen m.i. explicieter geadresseerd en is uit de ‘rituele hoek’ gehaald en geplaatst in een breder kader van sadistisch georganiseerd misbruik, ook al gebruikt men vaak nog wel de term ‘ritual abuse’. Persoonlijk heb ik de term ‘ritueel misbruik’ altijd een verkeerde term gevonden. Ook is in 2007 de Extreme Abuse Survey gepubliceerd, een onderzoek onder meer dan 2000 slachtoffers over de hele wereld: https://www.extreme-abuse-survey.org/ Uit dat onderzoek bleek

					dat mensen uit landen over de hele wereld vergelijkbare verhalen hadden.